

CAP. XVII. Integrarea și globalizarea

I. INDICAȚI RĂSPUNSUL CORECT:

1. Internaționalizarea în economie înseamnă:

- a) dezvoltarea relațiilor de export și import între agenții economici naționali și turiștii din diferite țări;
- b) procesul prin care agenții economici din diferite țări participă la actele sau faptele proprii producției și/sau pieței;
- c) cunoașterea rolului și însemnătății de care se bucură diferite unități economice dintr-o țară în alte țări;
- d) aprecierea contribuției fiecărei țări la existența și funcționarea economiei mondiale;
- e) cunoașterea piețelor internaționale în vederea vânzării bunurilor fabricate;

2. Internaționalizarea economiei s-a manifestat, la început:

- a) în interiorul fiecărei țări;
- b) prin relații economice și politice între țări situate foarte departe unele de altele;
- c) între țările vecine, din aceeași zonă;
- d) prin comunicarea între factorii de conducere politică a țărilor vecine;
- e) comunicarea între populațiile diferitelor țări.

3. În prezent, internaționalizarea economiei s-a amplificat foarte mult, dar:

- a) trebuie considerată ca fiind încă la începuturile sale;
- b) este foarte departe de limita sa potențială maximă;
- c) nu este un proces încheiat;
- d) încă de acum nu a cuprins toate țările și zonele lumii în aceeași măsură;
- e) care ar trebui interzis întrucât nu conservă inegalitățile economice actuale.

4. Integrarea economică, în sensul actual, este un proces de internaționalizare a economiei în care:

- a) două sau mai multe țări se înțeleg să excludă de pe piețele lor orice produs sau firmă străină;
- b) două sau mai multe țări constituie o alianță militară de apărare comună externă;
- c) două sau mai multe țări vecine sau din aceeași zonă a globului decid cum să-și împartă între ele exploatarea unor resurse aflate în zona frontierelor comune dintre ele;
- d) două sau mai multe țări, de obicei, vecine sau situate în aceeași zonă geografică, realizează un spațiu economic comun mai eficient sub anumite aspecte sau în ansamblul său;
- e) țările implicate constituie o uniune statală.

5. Internaționalizarea economică se consideră a fi un proces încheiat:

- a) dacă la grupul țărilor participante nu mai există alte țări interesate să adere;

- b) dacă îmbracă forma de integrare economică cu două sau mai multe țări din aceeași zonă geografică;
- c) dacă se prezintă ca un proces de integrare a unor țări din zone geografice diferite;
- d) când prin integrarea economică dispăre necesitatea apărării împotriva unor eventuale amenințări externe;
- e) dacă se realizează globalizarea economiei.

6. Globalizarea este un proces:

- a) de internaționalizare prin dezvoltarea relațiilor economice între țări mai mult decât în interiorul țărilor;
- b) prin care economia în general devine expresia unui sistem de relații ce au loc la scară mondială (globală);
- c) de desființare a granițelor naționale pentru ca forța de muncă să poată circula liber;
- d) prin care se constituie autorități internaționale (globale) în locul celor naționale;
- e) prin care se constituie piețe mondiale pe produse;

7. Internaționalizarea economiei:

- a) nu înlătură guvernele și autoritățile țărilor antrenate în acest proces, ci creează condiții pentru o intervenție politică externă;
- b) recunoaște relevanța și specificitatea țărilor (națiunilor) ca fiind cadrul de analiză a stării economiei și centre de decizie;
- c) este un proces care are loc uniform astfel încât toate țările se dezvoltă ajungând egale în ceea ce privește parametrii economici fundamentali;
- d) este un proces deja realizat, iar acum se pune problema depășirii lui;
- e) apropie economiile țărilor unele de altele pentru ca, ulterior, să poată fi mai bine identificate.

8. Globalizarea, interpretată ca fiind procesul prin care producția și schimburile tind să se elibereze de constrângerile impuse de frontiere și distanță, nu este realistă pentru că:

- a) nu toate frontierele țărilor constituie piedici în dezvoltarea relațiilor economice dintre țări;
- b) distanța este o condiție obiectivă de situație în spațiu, și nu creată prin frontierele formate în timp;
- c) globalizarea economiei constă în intensificarea relațiilor economice dintre țări și nu în desființarea frontierelor;
- d) distanțele nu pot fi desființate prin intensificarea relațiilor economice dintre țări, prin globalizare, ci prin dezvoltarea tehnicilor și tehnologiilor de transport;
- e) toate cele patru condiții enunțate își păstrează valabilitatea.

9. Internaționalizarea economiei este un proces facilitat de:

- a) distanțele cât mai mari dintre țări;
- b) granițele comune și apropierea dintre țări;
- c) existența unor interese politice și economice comune sau convergente;
- d) cuceririle militare și dictatură la scară mondială;
- e) existența unui context istoric favorabil.

10. **Interesele economice și politice comune sau convergente ca o condiție a internaționalizării economiei:**
- există dintotdeauna și pentru toate guvernele țărilor;
 - apar în mod întâmplător și dispar foarte repede;
 - apar când dezvoltarea relațiilor dintre țări au ajuns la un nivel ridicat și la un anumit grad de complexitate;
 - dispar o dată cu un guvern mondial;
 - sunt impuse de țările cu economii avansate și forțe militare în stare de un asemenea fapt.
11. **Integrarea economică are:**
- o singură formă;
 - o caracteristică unică;
 - forme diferențiate după intensitatea fenomenului;
 - este în exclusivitate globală;
 - este în exclusivitate sectorială sau pe produse.
12. **Pe măsură ce numărul țărilor participante la integrare se mărește și gradul de integrare se adâncește:**
- devine necesar procesul invers, dezintegrarea;
 - apare nevoia de a calma procesul pentru a nu-l bloca;
 - devine utilă dezvoltarea relațiilor cu alte țări pentru a distra atenția asupra dificultăților care au apărut;
 - se conturează necesitatea unor structuri organizatorice și juridice permanente cărora în formele foarte avansate de integrare li se conferă caracter supranațional;
 - se impune desființarea administrațiilor locale din țările participante.
13. **Structurile organizatorice și juridice permanente cărora li s-a conferit caracter supranațional în procesele de integrare avansată:**
- ridică integrarea la un nivel superior interstatal;
 - stârnesc controverse și dispute pentru că modifică raportul de interese existent în momentul integrării între agenții economici din țările integrate;
 - implică renunțarea statelor participante la importante atribute ale independenței și în cele din urmă aproape la toate;
 - generează costuri, renunțări și avantaje care nu pot fi echitabil repartizate, ci prin compromisuri;
 - orientările și acțiunile generatoare de eficiență pe care le promovează nu pot fi distribuite în mod absolut echitabil.
14. **Integrarea și, în special, integrarea interstatală sunt fenomene complexe acceptate și puse la punct în mod deliberat pentru că:**
- numai acestea se pot perfecționa pe parcurs;
 - au efect multiplicator asupra eficienței în spațiul țărilor membre;
 - sigură cele mai bune condiții pentru stabilitatea și integritatea lor;
 - se bucură de recunoașterea internațională;
 - sunt admise ca membre la Națiunile Unite.

15. Cea mai avansată formă de integrare între state este:
- a) zona de comerț liber;
 - b) uniunea vamală;
 - c) integrarea politică și socială;
 - d) piața comună;
 - e) uniunea economică.
16. Efectul de creștere a eficienței în procesul integrării este însoțit și de alte fenomene, precum:
- a) anihilarea capacității de a lua decizii pentru țările integrate;
 - b) intensificarea concurenței pe piețele interne firmelor de integrare;
 - c) crește puterea de negociere a grupărilor integraționiste;
 - d) transformări structurale pentru diminuarea diferențelor dintre țările integrate;
 - e) diminuarea concurenței dintre țările participante la procesul integraționist.
17. Comparând grupările integraționiste existente în lume, cea mai avansată este:
- a) Uniunea Vamală a Statelor Africii centrale (UDEAC);
 - b) Zona de Liber Schimb Nord-Americană (NAFTA);
 - c) Spațiul Economic European (SEE);
 - d) Uniunea Europeană (UE);
 - e) Asociația Europeană a Liberului Schimb (AELS);
18. Una dintre condițiile pentru admiterea în Uniunea Europeană a țărilor candidate este:
- a) realizarea unui nivel de dezvoltare cel puțin egal cu cel al Uniunii Europene;
 - b) orientarea comerțului exterior în exclusivitate către Uniunea Europeană și Statele Unite ale Americii;
 - c) colaborarea și cooperarea între toate țările candidate, astfel încât toate să fie admise în Uniunea Europeană în același timp;
 - d) încorporarea în propria legislație și aplicarea sistemului de norme comunitare adoptate până la momentul aderării;
 - e) capacitatea de a face presiuni asupra țărilor care intenționează să-și depună candidatura pentru admiterea în Uniunea Europeană.
19. Pentru a-și realiza obiectivul admiterii în Uniunea Europeană prin satisfacerea condițiilor impuse pentru primirea noilor membri, România:
- a) solicită îngăduința necesară pentru a amâna realizarea condițiilor respective pe o perioadă mult mai lungă;
 - b) temporizează desfășurarea negocierilor de aderare la Uniunea Europeană;
 - c) a adoptat „Strategia națională de dezvoltare economică a României pe termen mediu” a cărei îndeplinire este strict monitorizată;
 - d) a realizat un acord economic cu SUA;
 - e) recunoaște justetea obiectivelor stabilite de Uniunea Europeană, pentru admiterea noilor membri.
20. Atitudinile diferitelor guverne față de procesul globalizării ca modalitate de modernizare a propriei economii se încadrează între două tendințe majore:
- a) promovarea globalizării ca o realizare majoră în vederea modernizării economiei;

- b) alternanța la intervale scurte a atitudinilor pro și contra globalizării în așteptarea afirmării clare a argumentelor pentru una din cele două situații;
 - c) contestarea capacității globalizării de a asigura modernizarea rapidă și eficientă a economiilor lumii cel puțin în etapa actuală;
 - d) cea de așteptare și respingere imediată și totală;
 - e) cea de așteptare și promovarea corupției ca mijloc de atragere a globalizării.
21. Unitățile economice care promovează cel mai activ mondializarea sunt:
- a) menajele din țările în dezvoltare pentru a se bucura de posibilitatea satisfacerii nevoilor proprii;
 - b) unitățile economice de pretutindeni ale căror conduceri sunt corupte;
 - c) administrațiile publice și private pentru că activitățile lor nu au caracter lucrativ-comercial;
 - d) firmele industriale îndeosebi care-și desfășoară activitatea la scară mondială simultan în mai multe sau în foarte multe țări și în cadrul acestora pe mai multe piețe;
 - e) cooperativele de producție.

II. CARE DINTRE URMĂTOARELE AFIRMAȚII ESTE ADEVĂRATĂ ȘI CARE ESTE FALSĂ?

- 1) Purtătoare cu dârzenie ale globalizării economiei sunt firmele multinaționale sau transnaționale indiferent de natura activității lor.
- 2) Globalizarea economiei este procesul a cărui unică țintă o formează lichidarea sărăciei și subdezvoltării în lume.
- 3) Scopul globalizării economiei îl constituie profitul și menținerea în activitate a firmelor multinaționale.
- 4) Prin globalizarea economiei, firmele implicate în acest sens urmăresc să capteze avantajele care decurg din diferențele de toate felurile care există între economiile țărilor lumii.
- 5) Firmele promotoare ale globalizării economiei pentru a-și găsi și păstra avantajele generatoare de profit și-au dezvoltat mobilitatea geografică sau nomadismul.
- 6) Pentru a-și realiza obiectivele în nomadismul lor, firmele multinaționale și-au asociat forța de muncă;
- 7) Forța de muncă nomadă specifică globalizării economiei își pierde stabilitatea domiciliului și apartenența la un mediu social, la un univers de relații delimitat prin apropierea geografică.
- 8) Limita procesului de globalizare a economiei o constituie formarea unei asemenea situații încât prin realitățile sale nu mai poate genera suficiente avantaje pentru a întreține procesul în căutarea profitului.
- 9) Firmele multinaționale nu pot contribui la dezvoltarea economiilor în care acționează decât prin aportul de capital și plata unor salarii mai mari.
- 10) Firmelor multinaționale și transnaționale, purtătoarele globalizării economiei, li se impută că prin acțiunilor lor în orice țară diminuează producția și îi înlocuiesc pe producătorii autohtoni.

- 11) De la globalizarea economiei, forța de muncă așteaptă locuri de muncă și salarii mari.
- 12) Strategia națională a României de dezvoltare pe termen mediu răspunde unei duble cerințe – încheierea tranziției la economia de piață în țara noastră și pregătirea aderării sale la Uniunea Europeană.
- 13) Existența unei economii de piață funcționale, capabilă să facă față presiunilor concurențiale din cadrul pieței interne unice, nu este o condiție pentru admiterea în Uniunea Europeană a țărilor candidate.
- 14) Stabilitatea instituțiilor care garantează buna funcționare a democrației, supremația legii, drepturile omului și respectul față de minorități sunt condiții pentru admiterea în Uniunea Europeană a țărilor candidate.
- 15) Acordul României pentru asocierea la Uniunea Europeană a fost semnat la 1 ianuarie 1995 și a intrat în vigoare în anul 1993.
- 16) Comunitatea Economică Europeană a devenit Uniunea Europeană în urma Reuniunii de la Maastricht (Olanda).
- 17) Faptul că efectele pozitive întrevăzute de inițiatorii Uniunii Europene au fost bine percepute și apreciate de majoritatea populației țărilor interesate în realizarea integrării, iar apoi au fost confirmate în decursul funcționării este un factor determinant pentru existența și consolidarea acestei grupări integraționiste.
- 18) Integrarea economică totală este inferioară uniunii economice pentru că aceasta din urmă presupune și existența unei monede unice.

III. TEXTE DE COMENTAT

1) „Modificarea protecției tarifare interne și externe antrenează o variație a fluxurilor interne a uniunii vamale și între aceasta și restul lumii. Trei efecte apar:

- crearea unui trafic între statele membre ale uniunii vamale;
- deturnarea traficului în defavoarea țărilor terțe;
- creșterea importurilor provenite din țările terțe.”

(Bernard Yvars, *Economie de l'Union Européenne*, Ed. Dunod, Paris, 2001, p. 12)

Comentariul trebuie să includă următoarele idei:

- conținutul citatului se referă la o uniune vamală și surprinde numai efectele de amploare pe care aceasta le induce sub formă de fluxuri interne și externe;
- citatul nu spune nimic despre avantajele concrete ale firmelor din interiorul uniunii vamale – costuri, productivitate, transporturi, piețele interne etc.;
- explicația modului în care se realizează fiecare dintre cele trei efecte menționate în citat și care ar putea fi influențele lor în economie.

2) După M. Porter, în procesul globalizării (mondializării) „... firmele mai mult decât națiunile sunt acelea care explică succesele repurtate de anumite națiuni ...; totodată, națiunile exercită o influență decisivă asupra succesului firmei pentru că firmele se

dezvoltă inițial pe baze interne și deci aici își formează ansamblul caracteristicilor care modelează capacitățile firmei...; firmele mondiale nu apar ex-nihilo...”

(Michel Raineli, *Les stratégies des entreprises face à la mondialisation*, Editions EMS, 1999)

În mod obligatoriu, comentariul va include următoarele idei:

- globalizarea este în mod deosebit opera firmelor capabile să realizeze un asemenea proces. Se vor prezenta caracteristicile esențiale ale unor firme de acest gen;
- cum, în ce fel mediul internațional (național) poate contribui la formarea personalității și succesului extern al firmelor dintr-o țară;
- cum o firmă formată în mediul național se implantează în mediul economic global cu specificitățile sale.

IV. COMPLETAȚI SPAȚIILE LIBERE CU TERMENI ADECVAȚI:

- 1) Procesul prin care unități economice din diferite țări participă împreună la un sistem de specifice operațiunilor prin care se realizează acțiuni, fapte sau procese economice în condiții mai eficiente decât în trecut este denumit sau
- 2) Tendința de globalizare a economiei poate deveni o realitate generalizată numai dacă bunurile și serviciile, capitalul și munca vor circula, iar autoritățile naționale vor trata toate firmele, indiferent de a lor.

RĂSPUNSURI

I. 1. b; 2. c; 3. b + d; 4. d; 5. e; 6. b; 7. b; 8. e; 9. b + c + e; 10. c; 11. c; 12. d; 13. a + b + c + d + e; 14. b + c; 15. c; 16. b + c + d; 17. d; 18. d; 19. c; 20. a + c; 21. d.

II. 1. A; 2. F; 3. A; 4. A; 5. A; 6. A; 7. A; 8. A; 9. F; 10. F; 11. A; 12. A; 13. F; 14. A; 15. F; 16. A; 17. A; 18. F.

IV.

1. „relații”; „mondializare”; „globalizare” 2. „liber”; „egal”; „țara de origine”.